

احمد مختار
حاجی بك زاده

شاعرخانملرمز

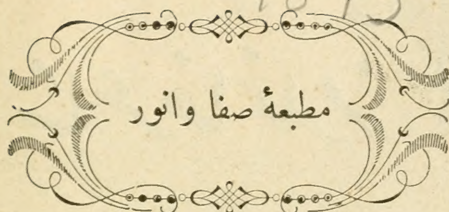
معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله

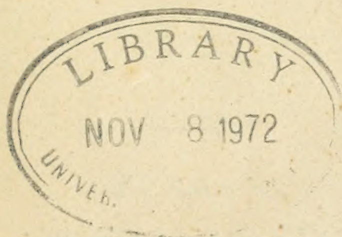
استانبول

مطبعهٔ صفا و انور

خواجه پاشا جاده سی نومرو ۳۲ و ۳۴

۱۳۱۱

مطبعۀ صفا وانور

LIBRARY
NOV 8 1972
UNIVER.

مقدمه

آغوش علویتنده برچوق اعاظم پرورده ایدن شو عصر معرفت حصر حضرت تاجدارینك اقطار واقصای شرق وغربه قدر انتشار وانعطاف ایدن شعشهٔ کمالاتندن بحثه حاجت کورهمم.

چونکه پك یقین برزمانه کلنجه‌یه قدر ابدیٔ خواص ذکوره بیله نادراً صغنان خامهٔ ادبك، بوکون برچوق خانملرمزك

دست مهارت پیوستلرینه کچمسی ترقیات
عصریه ایچون برمقیاس مکملدر .

انسان خزینهٔ فطرتدن نصیبی اولان کمالات
وترقیاتی تعقیب واستحصال امل وخصیصه‌
سیله متخلق اولدیغی حالده ینه برسائق
ووسائط معنویه‌یه محتاجدرکه اشته عثمانلی
عنوان مفخرت نشانی التنده مجتمع اولان
بختیارلر ایچون ولی‌النعمت بی منتمز افندمز
کبی برسائق جلیل‌القدره مظهریت واوشهنشه
معرفتپناهك عنایات وعواطفی اولان بوقدر
مکاتب ومدارسه مالکیت او احتیاجی
برطرف ایتدیکی جهتله شهراه ترقیده بزمده

بعض اقوام فاضله ایله همراه اوله جغمزه شبهه یوقدر .

نه حاجت ؟ بنم کبی بر عاجزك فقدان اقتدارینه باقمقسزین قافلهٔ ارباب قلمه قار- یشمق ایسته مسیده ترقی، هوس وحسنك نه درجه لره قدر منتشر اولدیغنه دلالت ایتمزمی ؟ واقعا هنوز نقد وقتی منحصراً مستفید اولمغه صرف ایتمسی لازمکلان بو عبد کمبضاعه نك وهلةً مفید اولمق سودا- سنه دوشمسی حدناشناسانه برحرکت ایسه ده نه چاره که شوحال، اغلب قوی اولان حسیات وجدانیه مه مغلوبیتدن انبعاث ایتدیکی جهتله

سائر خطیأت واقعه‌مله برابر مظهر عفو
اوله‌جغنه امید وارم . شویله‌که :

بوکون اعاظم اسلافمزك ترجمهٔ حال
وآثار پرکماللرینه دائر وقتیله یازلمش کتب
ورسائل متعدده ایله کتبخانه‌مز بحق زینتدار
اولدیغی حالده شوزمان فیض اقترانی ادراك
ایله مباهی اولان بعض مشاهیرك وخصوصیله
هربری برر مؤکل ادب ودها عنواننه اثبات
استحقاق ایدن برچوق ادیبه وشاعره‌لرمزك
تعریف هویتلرینی متضمن بر اثر بولنمامسی
اپیجه مدتدنبری فکر قصرانه‌می اشغال

ایلمسیله اویولده شو رساله‌یی ترتیب وجمعه
و «شاعر خانملرمز» نامی التنده طبعه
جرأت ایلدم .

فی ٥ تشرین اول سنه ۳۰۸ کلیوس

حاجی بك زاده

احمد مختار

انی

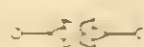
(فاطمه خاتون) فضلای بنامدن صاحب تاج التواریخ مشهور خواجه سعدالدین افندینك نسلندن بولندقلری حالده حسب القدر امیر اغا نامنده بریسی طرفندن تزوج اولنمشدر .

مومی الیهك مخدومی والدهٔ ادیبه‌سی سایه‌سنده علمیه زادکانندن عد اولنمقله بعدالتحصیل باب مشیخته قبول ایدلمش ونهایت ابه‌زاده‌نك ومقام مشیخته ایکنجی دفعه اوله‌رق نائلیتلرنده یکیشهیر قاضیسی اولمشدر . والده‌سی ایسه بواثناده زیاده‌سیله اختیار بولنمغله اولادینه احتیاجی طبیعی

اولدیغندن شهر مذکوره برلکده عزیمت ایتمش و (١١٢٢) تاریخنده اوراده وفات ایتمشدر :

(رحمة الله علیها)

تذاکر شعراده مرتب دیوانی اولدیغی محرر ایسه ده شو نظمندن بشقه آثارینه موفق اولنه مدی.

خیال عارضکله دیده صحن کلستانمدر ؛
آچلمش شرحه لر سینه مده نخل ارغوانمدر .
امید وصلتك ای قاشلری یاسینه دن کچمز !
خیال تیر غمك آنیا خاطر نشانمدر [*]

امن الله

جنتمکان سلطان محمد رابع دوری علماسندن

[*] بو (انی) لفظی : شعرای عثمانیه دن اوچ ذاتك اسمنه مصادف اولوب (زیرك زاده) ، (اسکداری) ، (تیره لی) دیمکله معروفدرلر بونلردن زیرك زاده ٩٧٧ سنه سنده ترك حیات ایتمش دیکرلرینك تاریخ وفاتی مشهول بولنمشدر .

قامتی زاده قاضیعسکر محمد افندینك کریمه‌سیدر . کندولری کتبخانهٔ معارفی اثار متعددهٔ برگزیده‌لریله تزیین ایدن عثمانلی شاعره‌لرینك برنجیلرندن اولوب مرتب دیوانی دخی واردر . شعرده (صدقی) تخلص ایدردی .

مومی الیها ۱۱۱۵ سنه‌سنده ترك حیات ایتمکله امیر بخاری جوارنده کی پدرینك مرقدی یاننه‌دفن اولوب معاصرندن بریسی (صدقی فاضل) جمله‌سنی وفاتنه تاریخ دوشورمشدر .

پدرینك وفاتنه دائر سویلدیکی !

قامتی زاده دریغ ایلیجك عزم جنان
اغلدی انك ایچون ماتم ایدوب انس ایله جان
دیدی تاریخ وفاتی قیزی صدقی انك
قامتی زاده‌یه اعلای ارم اوله مکان

تاریخیله قطعهٔ اتی نمونهٔ اقتداری اولەرق درج اولندی :

هفته کچمز کویکه مهمان ایدن سن سین بنی
بلکه هرشب صبحەدك نالان ایدن سن سین بنی
دست تدبیر ایله چاك اولسونمی دامان فراق
آفتاب حسنکه حیران ایدن سن سین بنی

جمیله خانم

الیوم قیرشهری متصرفی سعادتلو امین بك افندی حضرتلرینك برادر عالیلری سعید افندینك کریمهٔ عفت وسیمەلری جمیله خانمدر کندولرینك درجهٔ اقتدارینی ترجمان حقیت غزتەسیله نشر ایدلمش اولان مقالات متعدده ونفیسەسی اثباته کافیدر هله کچن سنه نسوان اسلام حقندەمذکور غزتەیه یازمش اولدیغی بربند مهم بیروتده عربی العباره اولەرق نشر اولنان (لسان الحال) نام غزته

طرفندن عيناً ترجمه اولنه‌رق فوق العاده برصورتده القشلانمش وموسى اليهانك آچمش اولديغى شو بحث مهم لوندره ، تونس ، و بيروت وبلاد سائره‌يه عكس ايده‌رك برچوق غزته‌لرده موضوع بحث ومقال اولمش ونسوان اسلام بيننده بويله بر مخدرۀ فاضله‌نك وجودى مذكور غزته‌لر طرفندن مقام تعجب وتحسينده برآوردۀ زبان مدح وثنا قلنمشدر . كندولرينك هنوز طبع اولنمامش ادبياتدن وحكمياتدن باحث برقاچ اثرى اولديغى ايشيدلمشدر كه بونلرك برى منظوم اولمديغنه باقيلور ايسه موسى اليهانك شعره مراقلرى اولمديغى تبين ايدر. بوحالده كنديلرينه شاعره نامنى ويرمكدن زياده برمحررۀ فاضله ديمك دها مناسبدر .

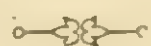
بناءً عليه بروجه آتى درج ايتديكمز شو ايكى قطعه زادۀ طبع اديبانه‌لريدر .

برقطعهٔ عربیه‌دن مقتبسدر :

هرحالت اولوب خیاله منجر
ریادی قالور جهانده انجق
لایق دکل اعتماد قیلمق
اشیا اولیور زاله منجر

آکلاشلمز حکمت رب قدیر
انی درك ایلیه مز فرد بصیر
صانعك قدرتنه صنعتنه
حاش لله کیم اوله شیٔ نظیر

حبیبه

مشهور هرسکلی علی پاشانك کریمه‌سی حبیبه
خانمدر ١٢٦٢ سنه‌سنده هرسکده تولد ایدوب

بعده درسعادته کلمش وکتبه‌دن محمد افندی نامنده
برذات طرفندن تزوج اولنمشدر .
ترتیب دیوانه موفق اولمش ایدی .

برغزلنده

جکرده تیغ غمزه‌ك زخمی وارکن آتمــه پیکانك
یتر ای قاشی یای ارتق یتر دپرتمــه مژکانك
حبیبه بی دوا درددن خلاص اولمقــده مشــکلدر
امیــد ایتمز اســیر درد اولانلر غــیری درمانك
دیمشدر :

زینب

ابوالفتح والمغــازی سلطــان محمدخان غازی
حضرتلرینك زماننده بولنمشدر. کندولری یاقسطمو-
نیلی ارباب صنعتدن بریســنك قیزی ویا اماســیه‌لی
برقاضینك کریمه‌سیدر . [*]

[*] تزکره‌لرده بوجهت مختلفدر .

ترتیب ایتدیکی دیوانی جنت مکان سلطان مشارالیها حضرتلرینه تقدیم ایتمش وزیرده کی غزلندن مستبان اوله جغی اوزره اشعاری غایت بلیغ و لطیف بولنمشدر .

کشف ایت نقابکی یری کوکی منور ایت
بو عالم عناصری فردوس انور ایت
دیرت لبکی جوشه کتور حوض کوثری
عنبر صاچنی چوز بوجهانی معطر ایت
خطك برات یازدی صبایه دیدی که تیز
وار ملکت خطا بله چینی مسخر ایت
آب حیات اولمیجق قسمت ای کوکل
بیك ییل کرکسه خضر ایله سیر اسکندر ایت
(زینب) قومیلی زینت دنیایه زن کبی
مردانه وارساده اولوب ترك زیور ایت

شو بیتی دخی عندالادبا مشهوردر :

سنك حسنك بنم عشقم سنك جورك بنم صبرم
جهانده دمبدم آرتار تو کنمز بی نهایتدر

فاتح کتبخانه‌سنك (٤٢٥٤) نومرولی کتابنده شو فارسی بیت صاحبهٔ ترجمه‌نك اوله‌رق کوسترلمشدر .

زلف اکر نیست هوادار قد بالایت
هجومن سرچه رومی نهد اندر پایت

سری خانم

١٢٣٠ سنهٔ هجریه‌سنده نفس دیار بکرده تولد وعلوم وفنونی بعدالتحصیل عرب ، عجم ، ترك لسانلرینه وقوف تام کسب ایتدکدنصکره شعره هوس ایتمشدر .

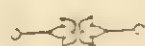
کندولری طرق علیه‌یه منسوب درویشه بولنمغله بغدادده دفن خاك وعطرناك اولان اولیاءاللهی زیارت ایتمك ایچون بالخاصه شهرمذکوره‌ده عزیمت ایتدیکی مشهوردر .

بوسیاحتدن صکره وطننه وانی متعاقب درسعادته کلمش وبرایکی آی کچر کچمز متوفی کامل پاشانك تحت نکاحنه کیرمشدر .

اشعاری غایت لطیف اولوب شـو منظومه‌سی دخی اوجمله‌دن بولنمشدر .

بهارك روز نوروز طویوب شاداولسه‌هپ کللر
دیروب کیسولرك تبریکه کلسه باغه سـنبللر
بودمده هرطرفدن نغمه‌ساز اولسه‌شیرین دللر
دل پردردمی کوش ایتسه بلبل نی کبی اکلر
بنم کوکلم قزل کل غنجه‌سی وش طوپ طولی قاندر
آچیلمق اختیار ایتمز اکر یوز بیك بهاراولسه
فراق دود حسرتدن چیقان قندیل جانمدر
سماده قات بقات ابربهار اولمش دهانمدر
کوریدی حزنمی تعقوب فرار ایدردی یانمدن
دمادم برزموز ایلر صدا هپ استخوانمدن
بنم کوکلم قزل کل

قضا پیکاننه ناکاه جگر پارم سپر اولدی
نشانه اوغرادی تقدیر زبانی یزین بولدی
آچوب بر مرغ باغ فردسه روحی روان اولدی
ترحم ایتمدی بو ناتوانی یاقدی یاندردی
بنم کوکلم قزل کل

شرف خانم

شعرای علمادن مشهور صاحب کتبخانه شیخ الاسلام عاشر افندی نسلندن نبیل بك مرحومك کریمه‌سی شرف خانم اولوب ۱۲٤۲ سنهٔ هجریه سنده تولد ایتمش وکندندن اولکی شاعراتدن زیاده شعر سویلمش ومطبوع اولان دیواننده محرر اولدیغی اوزره بالخاصه مناجات وقصائدیله تزیین صحائف دیوان ایلمشدر .

مناجاتك بريسى شودر :

يا الهى دكلم مستحق احسان ايله
كرم ولطفكى حقمده فراوان ايله

نعت ومرثيه مناجات وستايشلرمى
سبب مغفرت ايت زيور ديوان ايله

اكلايم نيك وبدى خير وشرى بالجمله
بيلديروب علم لدن سرينى عرفان ايله

جمله ارباب كمالك نظرنده ديلرم
نقدر وارايسه نقصانمى پنهان ايله

وزن ومعنادن اكر اولسه‌ده عارى شعرفك
شعرينى منتخب حضرت حسان ايله

هله :

ايا شهنشهه ذى قدرت السلام عليك
ويا خزينهٔ پرحكمت السلام عليك

یراتدی ذاتکی حق ذات پاکنه محبوب
زهی کمال زهی شهرت السلام علیك

دیه باشلایان (نعمت) ی پك كوزلدر .

صفوت خانم

بکلکجی محب افندی مرحومك كريمه‌سی وموالیدن رفعت بك نامنده برذاتك زوجه‌سی اولوب بیك ایکیوز اللی اوچ سنده وفات ایتمشدر .

شوغزل زادهٔ طبع شاعرانه‌لریدر .

دوشمه دیردم دخی بردرده کوکل اه سكا
ینه دوشدك یكی بردرده كیم ایواه سكا
باغلایوب زلفی ایله بوکیجه محکم طوتدم
اسکی دیوانه دیدی ای کوکل اول ماه سكا

نيجه برراه مجازه كيده‌جكسك ياهو
بيلديره طوغرى يولى الله سكا
دون كوروب حال ديكر كونمى اتدك انصاف
غالبا ايتمش اثر آه سحر كاه سكا
صفوتا راز دلك كيمسه‌يه اظهار ايتمه
كون اولور ياردم ايدر بردل اكاه سكا

جوار حضرت خالده پدرى مقبره‌سنده مدفوندر .

طوطى خانم

جنتمكان سلطان سليمان خان حضرتلرينك زماننده فصاحت وبلاغتيله شهرتشعار برشاعره اولوب سلطان مشار اليها كنديسنى صاحب ديوان باقى افنديله عقدلرينى تنسيب بيورمشلردر .

باقى افنديك احباسندن برينك «تبريك ايدرز

طوطی‌یه موفق اولدیکز! » کبی برلطیفه‌سنه شاعر مشار الیهك « برادر طوطی‌یی اوقدر اوچورمه قارغه‌در ، قارغه . » جوابنی بالواسطه خبر آلان طوطی خانم بالبداهه (بغتةً اولمش ایکن طوطی غرابه‌همنشین = ینه شکوانی غراب ایلر غرابت بونده‌در » دیمشدر .

ترجمه حالنه بوندن زیاده دسترس اولنه‌مدی بناءعلیه محصول طبع ذاتیسی دیه ارائه اولنان ناتمام برغزلی الیمزه کچدی ایسه‌ده صورتی تذکره‌لرده کوریله‌مامکله اعتماد اولنه‌میوب درجندن صرفنظر اولندی .

[illegible]

عائشه حبی قادین

یا استانبوللی ویا اماسیه‌لی ایمشلر [*] « آق شمس‌الدین » حضرتلرینك حفیدلرندن شمسی چلبینك حلیله‌سیدر . اشعار جیده‌سی وهله « خورشید جمشید » نامیله اوچ بیك بیتی متجاوز منظوم اثر برگزیده‌سی کمال اقتدارینی پك کوزل صورتده کوسترمکده‌در .

زیرده‌کی غزل بی بدله سویلمش اولدیغی نظیره جداً سزاوار تقدیردر .

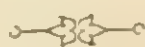
---

[*] کبار اولیا اللهدن اولوب جناب ایوب انصارینك مرقدلرینی بولان : آق شمس‌الدین — شیخ بن حمزه‌درکه حاجی بیرامی ولی قدس‌سره عالی حضرتلرینك خلیفه‌لرندن ایدی وفاتی ٨٦٢ تاریخنه مصادفدر .

رحمه‌الله وعلیه

غزل مشهور

اقسمت الى الرب هو الحیّ جليل
فرد أحد قادر الله جميل
حالمی نه حاجت كه بيان ايده زبانم
الدمع من العين على الحال دليل
البتده بو حالمدن اويارك خبرى وار
فى القلب عن القلب الى القلب سبيل
عاشق نيجه صاغ اوله جوسندن اولسه ايرو
العاشق من هجرك فان وعليل
حاشا كه ايليه غيريلره ميلى
قلبي لك من مهد الى اللحد يميل

نظيرهٔ حبي قادين

فوضت الى الله هو الرب جليل
حی صمد دام له الفضل جميل

یوق وارلغن اثبات ایچون غیره تکلف
العقل له یشهد والنقل دلیل
عدل ایلسون اول شه که بوله حقه تقرب
الشرع شریف والی الله سبیل
آقسه نوله دل عارضك آبن کوروب ای جان
الجنس الی الجنس کما قیل یمیل
بو نظم شهه نجه نظیره دیه (حبی)
فی الحزن مضی العمر هی الآن یمیل

عالیه

صاحب تاریخ دولتلو جودت پاشا حضرتلر-ینك کریمهٔ عصمت وسیمه‌لری عالیه خانمدر .

کندولرینك علوم ادبیاتده اولان وقوف تامه‌سنی (نساالاسلام) و (محاضرات) ناملریله نشر اولنان آثاری پك کوزل ارائه ایتمکده‌در بوندن

اقدم فرانسه اقادمی اعضاسندن (رورژاونه) نك مشهور (uolonté) نامنده‌کی رومانی (مرام) عنوانیله لسان عثمانیه ترجمه ایدوب (برقادین) امضای مستوره‌سی تحتنده نشر ایتمشلردر ·

بواثر ایچون ایشدیکمزی یازمق مناسب کوریله‌مدیکندن صرفنظر ایتدك .

شونیده درج ایده‌لمکی ادیبهٔ مومی الیهمانك نثره نسبةً شعره رغبتی لاشیٔ حکمنده‌در زیرده کی ابیات کندولرینه مسنددر .

تماشا

اون بر بچقی کچنجه ساعت·
افاقه یایلدی حزن حمرت
بیك رنکه بویاندی لوح خاور
صباغ شهیری ، مهر انور

الوانی نظر فریب عالم
آرایشی نشوه بخش آدم
روزنلره عکس ایدنجه نوری
آتش کسیلور جهان ضروری

هرشی کوزه نور ایچنده منظور
وجدانلری ایلمزمی مسرور ؟
کلدی دم اغترابی هیهات
میل ایتدی غروبه باق شعاعات

ماتم طونه‌جق جهان انکچون
زندان اوله‌جق زمان انکچون
خورشید یواش یواش اینردی
رهبرلك ایدر شعاع زردی

اطرافنی صارمش المش انوار
باق باق نه شهنشهانه رفتار
بك شعشعه‌لی بوتاب وفرله
آل قرمزی پنبه رنکلرله

کتدکجه تغرب ایلیوردی
افاقه تقرب ایلیوردی
ماهم عظمتله افقه ایندی
سیرایتکه قزاردی رویزردی

بر بشقه لطافت آلدی عالم
حیران لطافت اولدی آدم
بکرتمك ایچون بشرنه بولسون
بیلمم نه دیسونکه واصف اولسون

برسوزکلیورلسانه، حیرت!
بوحیرته یوقمی برنهایت
جنتمی جهانه کلمش آیا
بومنظره اولقدر دل آرا

محبوب نهار غارب اولدی
غیبوبتی حزنی جالب اولدی
خاورده ینه اوانکی حالات
قابلمی بقای نوری هیهات

خاورده قالان ضیای کاذب
سرعتله قاچار اولوردی غائب
بوش قالدی شوطاق لاجوردی
معشوقنی بك چابوق قاچردی

وقتا که کونش غروبه واردی
تدریج ایله اورته‌لق قراردی
عالمده اودم سکوته طالدی
شهرك‌ده کورلتیسی آزالدی

دامان سپهر اولان تلالك
پیرایه افق اولان جبالك
فوقنده کورندی نورمهتاب
نازایتدیکنی ایدردی اشراب

خندان خندان ظهور ایدردی
بیك نازایله نشرنور ایدردی
یارب بوطلوع شاعرانه
سودا ویرییور جهانیانه

رخسار ملك كبی فلك صاف
صافيت ايچنــده نور شفاف
تنوير ايديورسك آسمانی
عكسكله‌ده سطح خاكدانی

ای قلب بشر اويان نكاه ايت
چشمانكی ذوقــه چايكار ايت
سير ايله شــوعاشــقانه بدری
تقدير اولنورمی؟ سويله قدری

يبــلديزلر اوچاردی آسمانده
ذوقی دولاشيردی خاكدانده
نوقــده ســما سما كوكب
دريايه اووردی عكس كوكب

دريايه سمــا ، سمــايه دريا
اظهار كمال ايدردی كويا
ای خالق نور! حيرتم چوق
چوقدر اوقدركه غايتی يوق

نردن کلیور بو انجلاسی
اولمز بوقدر شبک ضیاسی
کاهی قرارر شو روز انور
ظلمتلی اولان لیاله بکزر

برشبده ایدر کهی رقابت
کوندزلره قارشو ایشته حیرت
خورشید ایله فخر ایدرسه انهر
مهتاب ایله ده شبان ازهر

برجوی لطیف نشوه افزا
طاغدن اینه رك اولوردی پیدا
جویك او حزین شارلتیسندن
صفوتلی صویك پارلتیسندن

بیك حسن صفا اولوردی حاصل
تعریفنه مقتدل دکل دل
بیك درلو چیچکله ویردی قدرت
پیرامن جویباره زینت

باق باق شـو مناظره ربيعى
غايتـله دكلميـدر طبيـعى
بو منظره‌يى ايدن تمـاشـا
حسن دلنى ايدردى افشـا

فكرى طولاشق سوزى پريشان
صبر ايليه‌مزده ديردى در آن
يكديكرينى قوجاقـلامش باق
ساحلده بتن ردرخت واوراق

عرض ايتمه‌ده چشم بركـ واوراق
ايرماق اوزرنده بريشـيل طاق
اولمز يوقـدر كـوزل تماشـا
افـكارى ايدر بوحال اعـلا

كوسـترمه‌ده اقتـدار خالق
انسـانده هرزمان خـوارق
اولمزمى بوحالى سير ايدنلر
الهك اوكنده سجده آور

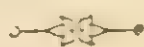
فاطمه ثروت

عصرمزده وجوديله افتخاراولنور شاعراتدن و دارالمعلماتك الك مقتدر يتشـديرديكى طالباتدن اولوب مكتب مذكورك برخيـلى زمان لسان عثمانى وجغرافيا معلمه‌لكنده بولنمشلردر .

ترجمه‌حالنه بوندن زياده معلومات النه‌ميوب‌ده اولكى‌سنه جلوس همايون سعادت مقرون حضرت خلافتپناهى مناسبتيله سويلمش اولديغى برمنظومه‌سى نمونهٔ طبع نازكانه‌سى اوله‌رق درج اولندى .

جملةً شنلك ايدك اى هيئت اسـلاميان
ايليك اعلان شادى سور سلطاندر بوشب
كولسون اول يوزكه كولمز بويله بركونده ابد
آغلسون اول دل كه اندودانده پنهاندر بوشب
هرطرف مستغرق نور اولدى مانـند نهـار
شـوقله هريرده فانوسـلر فروزاندر بوشب

آسمانی شویله کیم تنظیر ایدر روی زمین
کهکشان آسا جوانب شعله افشاندر بوشب
سرچکن افلاکه کوناکون هوائیدن غرض
پادشاهم شوکت واجلالك اعلاندر بوشب
عرض تبریکات ایدر بندکانك صدقله
ایلمك عرض عبودیت بزه شاندر بوشب
اون بشنجی سالکی تبریك ایچون تقدیس ایچون
اینسه‌لر صف صف ملکلر ارضه شایاندر بوشب
برمجسم نور اولوب فکرم تنور ایلدی
برق اورر نور صفا شوقم فراواندر بوشب
جاریانه ایلرم عجزمله تبریك جلوس
برمقدس روز عید آل عثماندر بوشب
بیك یشا تختکده ای سلطان علویتنهاد
یکزبان عثمانلیلر بویله دعا خواندر بوشب
عالمه پرتو ویرن (ثروت) بدرتام کیم
پادشاه حضرت عبدالحمید خاندر بوشب

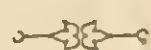
فاطمه نكار

حالا مكتب حربيهٔ شاهانه‌ده المان لسان معلمی عثمان پاشا حضرتلرینك كریمهٔ عفت‌وسیمه‌لری فاطمه نكار خانم اولوب فرانسز لساننده اولان اقتداری شایان تقدیردر .

افسوس نامیله ایكی قسمه منقسم اولان اثر مطبوعی كندوسنه زمانك عاصیه‌سی عنوانی قزاندیرمغه بادی اولمش وشرف خانمدنبرو مرور ایدن بونجه ادیبه‌لر آثارینی طبعه موفق اوله‌مدقلری حالده صاحبهٔ ترجمه‌نك بونا فوق‌العاده برصورتده مظهر اولوشی جداً شایان تبریك كورلمشدر .

عربلرك ام‌النسالری . عجملرك عفتلری ملتلر نجه معارف نقطهٔ نظرنده — نصل برر موقع

محصوصلری اولدی ایسه‌اشته بزده‌ده اومقام‌عالینك صاحبه‌سی فاطمه نکار خانم بولنه کلمکده‌در .

مناجات

ای اله کائنـات ای مصدر صـنع کمال
وارلغکدر واراولان یوقدر اووارلقده زوال

ای جناب کبریا بزلر کبی عاجزلره
کبریای ذاتکی ممکنمیدر ایتمـك خیـال

دائمـا (الله) در قلبمده تسبیح ایتـدیکم
بادکار لطـفکه چیقمازمی بوفریاد بال

پر کناهم پرکنـاه اولمغـله مغرورم بوکا
شوق‌عفوکدر سبب‌عفو ایسترم ای‌ذوالجلال

رحمتکدن قطع امیـد ایتمه‌یی منع ایتمسـه‌ك
فرط عصـیانمله بولمزدم منـاجاته مجـال

واقف هرحال سين يوقسه نولوردی حالمز
چاره‌سزلکده بزه قالسه یدی کرتعریف حال

صبر ایله مألوف قیلدك ای عظیم الشان بنی
ایتمدم عالمده سندن غیره بن عرض ملال

دردینك درمانی سن ویر (نکار) بیکسك
ای الخلق ای رب کریم زوالجلال

برغزلی

میل ایدلدن زار کوکلم طرهٔ شب قامته
بکزه‌دی او مرغه کیم ایلر تحسر دامته

استه‌مزدم کرچه‌بار اولمق سکا ای‌ماه‌بن
کلیور اماکه طاعت قلبمك ابرامنه

خرم‌وشادان ایمش دوران نه‌سودی‌واربکا
بکزه‌دیر هجرك صباح عید ماتم شامنه

صورمدی برکره یارم خاطر مخزونمی
آه لایقمی کورلمام یوقسه بر پیقامنه

حسرت بزمکله یار اولدی نکاره جاندخی
وعدهٔ عمرم نیچون ایرمز عجب انجامنه

فریده

فی الاصل قسطمونیلی اولوب . استانبولده یتیشان ادیبه‌لردندرکه تذکرهٔ فطینده مسطور اولدیغی اوزره حمامی‌زاده راشد افندی دیمکله معروف برذاتك کریمه‌سی وکتبه‌دن رائف افندی نامنده برینك حلیله‌سیدر . ترجمهٔ حالنه بوندن زیاده معلومات النه‌مدی . تذکرهٔ مذکوره‌ده مندرج منظومهٔ آتی نمونهٔ اقتداری اوله‌رق ارائه اولنور .

فکر ایدوب بخت سیاهم‌قتی یاندم بوکیجه
جور دلدار ایله جانمدن اوصاندم بوکیجه

شولقدر هجرڭ ایله آقدی کوزمدن خوبان
باشدن آیاغه دکین قانه بویاندم بوکیجه
خواب ایچنده کوروب اول ماهی اولنجه بیدا
شوق حسنی ایله نوله سیم سرشکم یولکه
سن کبی برمه‌مهری قزاندم بوکیجه
شویله مست ایتدی بنی جام می محنت عشق
بیلمدم یارمی بیکانه‌یی صاندم بوکیجه
شب فرقت اوزادی درد محنت کبی اه
کاه خوابده اولوب کاه اویاندم بوکیجه
اه وزاریمه باقوب قیلدی ترحم بکا یار
ای (فریده) هله بن آندن اوتاندم بوکیجه

فطنت

۱۱۶۱ سنه‌سنده مقام مشیختده بولنان محمد
اسعدافندینك کریمه‌سی و۱۱۹۲ و۱۲۰۱ سنه‌لرنده

شیخ الاسلام اولان محمد شریف افندینك همشیره‌سی اولوب دور عبدالحمید خان اول علمیه‌سندن درویش افندینك زوجه‌سیدر .

درویش افندی جلوس سلطان سلیم خان ثالثده روم ایلی قاضیعسکری ونقیب الاشراف اولمشدر.

مشارالیها عثمانلی شاعره‌لرك برنجیلرندن اولوب مطبوع اولان دیوانی شایان مطالعه‌در .

بیلمدك ذوق وصالك چکمینجه فرقتك
اولمینجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتك

کبی نیجه نیجه خارق العاده بیتلره تصادف اولنور. هله منظومهٔ آتی بدایع ادبدن معدود طبع ظریفانه‌لرندن اولمقله درجنی مناسب کوردك .

کللر قزارر شرم ایله اول غنجه کولنجه
سنبل خم اولور رشك ایله کاکل بوکولنجه

عنقادخی اولور ایسه دوشر پنجهٔ عشقه
صیدداله شهباز نکاهك سوزولنجه
اول غنجهٔ نشکفته اولور کل کبی خندان
شبنم کبی اشك دل شیداد وکولنجه
هر ناری بر رمار اولور کنج حسنده
رخسارکه زلف سیهك شانه بولنجه
جان ویرمك ایسه قصدك اکر عشق ایله فطنت
خاك درن واردن ایرلمه اولنجه

فطنت

طربزونو الیلکی ایله شهرتشعار اولان خزینه دارزاده متوفی احمد پاشانك کریمه‌سیدرکه ۱۲۵۸ سنه‌سی شوالنك یکرمی اوچنجی کونی شهر مذکورده تولد ایتمشلردر .

هنوز بش یاشنده ایکن درسعادته کلمش ومشهور

فندق حافظدن قرأن كريم وخواجه لطيف افند-
يدن عربى، فارسى واسبق مصر ملاسى شاكر
افنديدن ديوان حافظه قدر تدريس ايدوب بعده
خطاط ارضروملى عثمان افنديدن رقعـه وكتبه‌دن
على شكرى افنديدنده ثلث‌مشق ايده‌رك كتبه المغه
موفق اولمشلردر. خانم مومى اليهانك ترتيب اولنمش
برديوانى هنوز طبع ايديله‌مامشدر .

اشعارندن بعضيـلرى ايسه منسوبيتيله مفتخر
بولنديغم الحاج ذهنى افندى حضرتلرينك «مشاهر
نسا» نام كتابلرده كورلمكله اخذايديلوب تزيين صحيفه
قلندى .

مخمس

قيلدى مرآت قلبم اول قـدر زنك ملال
پستر غمده ياتوب دردكله اولدم بى مجـال

حسرت دیدارك ای مه ایلدی پك خسته حال
اویله زار اولدی تنم کلسه اجل بولمق محال
بن شهید غمزه کم بر چاره الله عشقنه

ای طبیب جان ودل رحم ایله بو بیمارکه
منتظردر کوز کوز اولمش زخملر تیمارکه
باری برکون مظهر ایلسه مهر لطف آثارکه
دست لطفکه دو اقیل خستهٔ ناچارکه
مرهم کافور ایستر یاره الله عشقنه

هی نه سحر ایتدك بکا اول چشم جادولر ایله
ایلدك عقلم پریشان زلف شبولر ایله
شانه وش صد چاك سینهم فکر کیسولر ایله
پاره پاره ایلمه مژکان و ابرولر ایله
یته زخم آچه رك بیماره الله عشقنه

قالمدی دلده تحمل غیری درد فرقته
ایله محرم سودیکم بر کره بزم وصلته

صون لب جانبخشکی بو مبتلای محنته
صون نفسنده برمدد ناچاره الله عشقنه
سر وقدك صورتی ایرلمز اصلا دیده‌دن
رخلرك کیتمز خیالی خاطر رنجیده‌دن
نونهالم قاچمه لطف ایت عاشق غم دیده‌دن
صاقلامه کل روینی بر بلبل شو ریده‌دن
عرض دیدار ایله ای مهپاره الله عشقنه
غمزه‌لر کیم تاب میدن کاه خون آلود اولور
لحظه‌ده بیك عاشق آشفته دل نابود اولور
نظرهٔ چشمك دخی احساندن معدود اولور
هر نکاهك آفت جان دل ینه خشنود اولور
نه بلایه دوشمش اول اوارهٔ الله عشقنه
ژنك غمدن صاف ایله سودیکم اینه‌یی
قیل چراغ بزم وصلك عاجزی کینه‌کی
شویله دلسوز ایلدی بو بندهٔ دیرینه‌کی

سینه‌سنه یاندی سینه‌م کورمیلدن سینه‌کی
مرحمت قیل (فطنت) غمخواره الله عشقنه

عفت

نقیب الاشراف مرحومک تحسین بکک مخدوم نجابت موسوملری حالا جزایر بحر سفید استناف جزا رئیسی فضیلتلو ابراهیم نجیب بکک کریمهٔ عفت وسیمه‌لری خانمدرکه زمانمزده اثبات وجود ایدن ادبیه‌لرن اولوب ترتیب دیوانه کافی بردرجه‌ده شعر سویلمش وبوبدن بشقه پریشان برحالده بولنان منظوم بر اثری دخی کتبخانهٔ عاجزی‌یی تزیین ایده‌ کلمکده بولنمشدر ایشته‌معیار اقتداری اوله‌رق ارائه ایتدیکمز منظومهٔ آتی رسالهٔ مذکوره‌دن مأخوذدر :

صهبای فلاکتده غم عشرته طالدم
پروانه‌کبی سمع روح باری دولاندم

بازیچهٔ گردون ایله خیلی اویالاندم
بازار دل وزارمده بیلمم نه قزاندم
آرایش اکدار مشقتله دوناندم
یازق بکا کیم مکر قسوتکاره ایناندم
اشعار ایله اسرار دلی اول مهه اکدم
تکلفمی امضای قبول ایلدی صاندم

بیهوده یره آتش هجرانـنـه یاندم
یارب بو نه حالتکه جانمدنده اوصاندم

بانیٔ ازل قلدیغی دم جسممی انشـاد
اولدی اومهك فکر وخیالی بکا معتاد
کیسولری زنجیرجنون غمزه‌سی جلاد
تأثیر نکاهندن ایدوب نی کبی فریاد
ابروسی کمان جوری دکل قابل تعداد
مژکانلرینك زخمی ایدر سینه‌می برباد

اغبار المی ایلمدی کوکلمی آزاد
دوران ایسه قانون فراقی ایدوب ایجاب

بو آه و انین اولدی بکا روزوشب اوراد
ای دادرسم سندن اولور بنده‌که امداد

میخانهٔ عالمده بکا ساقیٔ دوران
صوندی ینه بربادهٔ زهروغم هجران
قلدی ستم سنك عدوکوکلمی ویران
تعمیر ایده‌مز نشئه‌می خندهٔ خوبان
اولدی درعشقنده تنم شمع فروزان
خونابهٔ اشکی دوکه‌رم پاینه هر آن
دردودلی تشخیص ایده‌مز مکرطبیبان
برلحظه سکوتمی بولور ناله‌وافغان

رحم ایلمدی حال دیکر کونمه جانان
اخر بنی کیسوسی کبی قلدی پریشان

ایتدم قلم عشقله بر دلبره امضا
کورمش دکل ابرولرینی دیدهٔ دنیا
شب تا بسحر آه ایدرم ای کل رعنا
فریادمه حیرتده قالور بلبل شیدا
کلدکاریمه هیچ اسف ایتمز ایدم اما
مقراض قدر قطع امد ایلدی حیفا
هر لحظه ایدر عاشقه بیك جورنو اجرا
شمشیر جفا جانمه کار ایتمده زیرا

ایتمز کرم احوالمه اول قامت بالا
اشجار امل نشو ونما بولمدی حالا

دکان فلکده آچه‌لی کالهٔ الفت
اول دلبر ایله اخذ وعطا بولمدی قوت
بازار جهان ایچره ویروب نقد محبت
دلال الم ایتدی دل وجانه اذیت

بخت سیهم ویرمدی اندازهٔ فرصت
سرمایهٔ آرام دلم بولدی نهایت
اغیاری دخی ایتمش اومه داخل شرکت
یانسون بو حرارتله کوکل تا بقیامت

اغیاره فدا ایتدی بنی اول کل ممتاز
بیهوده یره کوکلم ایدوب نالهیه آغاز

اخلاقی دخی رویی کبی اولسه سرفراز
وصافی اولورمی عجبا بستهٔ شهناز
بیچاره دله قیلمه ستم تیرینی انداز
بلبل کبی ایتمکده سر کوینی پرواز
بردم کورهمز روینی بو عاشق ناساز
اعدایه کرم بکا الم ایلدك ایجاز

سنطور صفت کوکلم اولوب نای ایله دمساز
سینمدهکه صد زخمه رباب اولمهده همراز

چشممدن آقان دملر ایدوب باینی تقبیل
ای شوخ جهان ایله بوافکارینی تبدیل
اولسمده اکر حشره قدر غبطهٔ قندیل
ویرمم سنی اغیاره بنه ایلمه تعجیل
آلام کدر باری اولوب دوشمه تحمیل
محتاج وفایم مدد ایت جورینی تسهیل
رسام اذل یا کبی ابرولری تطویل
ایتسه ورق وحسنن ایچون حالنی تحصیل
ارباب سخن ایتسه سزا نامنی تبجیل
عفت بومعشرده اولوب کلك ایله تکمیل

لیلا

(انجتمهسن احبابکی انجنمیه سندن . بوعالم فانیده ظرافت بودراشته) بیت مشهورنك قائلهسی ومطبوع اولان دیوانك صاحبهسی لیلا خانمدر .

کندولری صدوردن مورالی زاده دیمکله معروف حامدبکك کریمه‌سی اولوب بیك ایکیوز التمش درتده وفات ایتمشدر . کندولرینك مرتب دیوانی مطبوعدر . بولیلا خانم سن طفولتیده هرنصل ایسه بربالمومجی کنجنه‌دلداره اولدیغندن مرقومك دکاننه بعض شی اشتراسی بهانه‌سیله صیقجه صیقجه کیدرمش بو حالی اوزاقدن حس ایدن ظرفادن برذات چوجغه (شمع رخمه دقت ایله باقه بنارسین) مصراعنی تعلیمله صاحبهٔ ترجمه‌یه اوقومه‌سنی تنبیه وتشویق ایتمش چوجقده مصراع مذکوری قرائت ایتدیکنده مومی الیها دخی جواباً بالبداهه (خفك کلیجك سنده بنی مومله اراسین) دیمشدر .

ولە

قبل مجلسی آماده نه دیرلرسه دیسونلر

ایچ دلبر ایله باده نه دیرلرسه دیسونلر

عالمده ندر فرقی بکا مــدح ایله ذمك
صاغ اولسون احبارده نه دیرلرسه دیسونلر
ایچ باده‌یی کاشنده نه دیرلرسه دیسونلر
عالمده سن اکانده نه دیرلرسه دیسونلر

لیلا

اسبق ضبطیه مشیری حکیم اسماعیلی پاشا حضر-تلرینك کریمه‌لری لیلا خانمدر مومی الیهانك فرانسز وروم لسانلرنده اولان اقتدارلری مشاهر نساده مسطوردر .

ارباب معارفك متفقاً فکرلرینه نظراً صاحبهٔ ترجمه‌نك اشعــاری آز لکن ترتیب دیوانه موفق اولان سابقهٔ الترجمه لیلا خانمك ابیاتندن ازهرجهت اعلی ایمش انك درجهٔ اقتدارینی ادراك بزجه بعید ایسه‌ده زیرده محرر غزل بدلنی صنایع شعریه نقطهٔ نظرندن سحر کبی بولورز

عکس حسن یار اشك چشم بیفردن کچر
فلك کوهردر اوکویا بحر احمردن کچر

یکتن اولمق استین اول کلبدنله ای کوکل
پیرهن وش سینه سن چاك ایلیوب سردن کچر

باق لعبتکاه دهرك روز شب مهر ومهی
ایکی طفل نازنیندر صانکه چنبردن کچر

قامتن سیر ایلین طوربایه ایلرمی نکاه
لعل جانبخش امن البته کوثردن کچر

صانمه تأثیر ایلمز «لیلا» اوسنکین طینته
ناوك آه درون پولاد ومرمردن کچر

بناءعلیه ولی نعمت بی منتمز پادشاهمز افندیمز حضرتلرینك روز جلوس سعادت مأنوس شهریاریلرنده سویلمش اولدقلری شوتاریخ اثرطبع شاعرانه‌لرندن بولنمغله درجنی مناسب کوردك

تحت عثمانی‌یه چیقدی « عبدالحمید »
ملت اسلامیانه مقدمی مسعود اوله
اویله برسلطاندر عصرنده مأمولم انك
عدل واسایش معارف اتحاد موجود اوله
ایلرم دائم دعالرکه دو عالمده شها
حق وپیغمبر وملت جمله‌سی خشنود اوله
بولدی برجوهر کبی تاریخ لیلا کمتری
شوکتی «عبدالحمید» ثانی‌یه مسعود اوله

١٢٩٣

دیکر

چیقدی برعقد ثریا کبی لیلا تاریخی
حضرت «عبدالحمید» اولدی بوییل سلطان دهر

مهر النسا

عبدالحق حامد بك افندينك همشيره‌لری اولان بو شاعره بتون اشعاری حقیقةً بر ثابتهٔ شعشعه واردر قلمنده‌کی نزاکت، فکرنده‌کی رونق و جیادت شاعره‌لریمزك هیچ برنده کورلمامشدر دینیله بیلور

بر قز که طانیردم

کوکسنك قان ایچنده یاره‌لری
آچیلوب لاله‌دن نشان اولمش
شمس غارب کبی عیان اولمش
بویانوب رنك اله زلف رزی
بو نه مخلوقدر، نه افندر
روح ایکن اولمامش سمایه روان
ایلمش یرده اختیار مکان
هر کورن ظن ایدر بودر جانان
اوقدر جامع لطافتدر

ای سحاب سیاه ایچنده ملك
جامخوابکمی کیدیکك کوملك

§

عشقه مغلوب اوحسن معصومك
کورورم بن خیالنی نالان
اثری وار اوغنچهٔ شومك
اوقشیور حسن واتی حالا
منقلب خاکه نوبهارنده
طوریور تازه‌لك مزارنده
کزینورکن انك جوارنده
برتأثرله بن تك وتنها
صانیرم قبردن چیقوب ناکاه
اوله‌جق شوق ایله بکا همراه

§

حسنی بر اویله شعلهٔ بی‌تاب
سونیور محتضر یتاغنده

رنك سودا كولوب قوجاغنده
آغليور بسترنده نور شباب
نه روا بر وجود نادیده
بويله برحال ايله نمایاندر
رفته رفته قرين پاياندر
بكزه ديرسه‌م بوحالی شاياندر
قلب مأيوس ايچنده اميده
صارى بركلدك اى عدم چيچكى
استه‌مزدم سكا ورم ديمكى

§

اومجسم حيات اوماه منير
بويله قالسونمى بحر ظلمتده
كون طوغوب اوج سر مديتده
انى ايتمزمى بردها تنوير
بكزييور عينى سرد سيمينه
نه قدر دلربا سونك مزار

انك التنده اه جانان وار ·
عجبا اولميورمى جسمنه يار
عاجزم بن اوجسمى تبيينه
حالنى شرحه برظريف لسان
اوزرنده آچان كل خندان

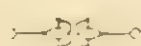

مهرى

فصاحت وبلاغتى حسبيله بين‌الناس اسمى ضرب مثل اولان مهرى خانمدر . اديب زينب خانمله آرالرنده برخيلى مكاتبات ظهور ايتمشدر . ترجمهٔ حالنه بوندن زياده معلومات النه‌مدى شو . غزلى عاشق چلبى تركه‌سنده كورلمكله نمونهٔ طبع ظريفانه‌سى اوله‌رق درج ايدلدى :

خوابدن آچدم كوزم ناكاه قالديردم سرى
قارشوده كوردم طورر برماه‌چهره دلبرى

طالع سعد اولدی یاخود قدره ایردم غالبا
کیم محلم ایچره کوردم کیجه طوغمش مشتری
نور آثار کوردم جمالنده اکرچه ظاهرا
شویله تشخیص ایدرمکه یاملکدر یاپری
ایردی چون آب حیاته مهری اولمز حشره دك
چون شب ظلمتده کوردی اول عیان اسکندری

نسیبا خانم

شریف پاشا زاده سعید بکك کریمه‌سی توفیقه نسیبا خانمدر که استانبول ادیبه‌لرندن ایدی . فطین افندی تذکره‌سندن بوندن زیاده معلومات ویرلمدیکندن ترجمهٔ حالنه دسترس اوله‌مدق غزل اتی اشعار مرغوبه‌لرندندر :

تیر نکهك ایلدی اوزجانمه تأثیر
جانا بوکمانکشلك ایله پیر اوله‌سین پیر

شول خنجر غمزه‌ڭ ایدی دلدن کچن اما
چکدی ینه ابروی سیه سینه‌مه شمشیر
سودا ایله دیوانه لکن کوردی بنم یار
قیلدی اوسیه کاکانی بوینومه زنجیر
بن یوسف ثانی دیسه‌م اولمزمی سکا کیم
چون ایلدیلر دلبری بو حسنله تعبیر
بیکدن بریسین ایلیه احوالنی تقریر

نقیبه

خواجهٔ مشهور عبدالرحیم افندی زاده‌دیمکله معروف اسبق منجم باشی عثمان صائب افندینك کریمه‌سی اولوب ۱۲۶۲ سنه‌سنده تولد ایتمشلردر.

والده‌لری عبداه نائلی پاشا احفادندن صاحب دیوان نیل بك مرحومك کریمه‌سی اولدیغندن شاعرهٔ مشهوره ذاهیه (شرف) خانمك همشیره‌لری ایدی

١٢٧٣ ده والده‌لرینـك وقوع وفاتی ، مـومی الیها شرف خانمی همشیره زاده‌سنی تحت تربیه‌سنه المغه مجبور ایتمش نقیه خانمده کندوسنه هم‌شفقتلی بر والده وهمـده عالی بر معلمه وظیفـه‌لرینی اجرا ایدن بویله بر حامینك نزدندن ٧٧ تاریخنه قـدر منفك اولمامشلر ایدی .

١٢٨٠ سنه‌سنده عثمان صائب افنـدی وفات ایتمکله حاصبهٔ ترجمـه تجرد عالمنی اختیار ایده‌رك یکی قپو مولویخانه شیخی متوفا عثمان افندی حضر- تلرندن مثنوی شریف تدرسـیله وقت کچیره‌رك ٩٧ محرمنده باامر معارف دارالعلمات تاریخ معلمه- لکنه تعیین اولنه‌رق الحالت هذه مکتب مذکورده تاریخ وفارسی تدریسیله مشغول بولنمقده‌درلر .

مولویز شرف عشق ایله در رهرتمز
دائم عشاقه جفا کشله‌در انسیتمز

کرچه بر ذرۂ ناچیز فنایز اما
پرتو شمسه تقربله درعلو یتمز

نیجه بردرد محبتله هلاك اولمیه لم
یوغورلمش یدعشق ایله ازل طینتمز

کلی کوردکجه کولرغنجه یه حیران اولورز
کلشن عشقك چون بلبله وار نسبتمز

نقیه خاك در پیری ایدندك مأوا
اومحلدر چو بزم جنت بی منتمز

وله

جانا خیال وصل ایله دل بی مجال اولور
تاصبح اونیجه فکر ایله مبهوت ولال اولور

بردل اولورسه عشق ایله شوریدۂ جهان
عقل ایله آشنالغی آرتق محال اولور

جانانه اشتکای رقیب ایلسم اودم
شدتله بیقراراولوب آتش مثال اولور

بزم می ایچره اولسه اکر بحث زلف یار
عشاق ایچنده سوز اوزانور قیل وقال اولور

کر باب پیر اولمسه هر دمك ملجأم
بیلمم دوکون ایچنده نه حال اولور

بوده طبع زاده‌لرندندر

آن شیفته ام که امشب بر بزم جان رسیده
از وجد حال جانان جیب قبا دریده

در شاخ سدره مرغی بودم زدام غافل
با حرص دانه‌چینی از آشیان پرسیده

در سایهٔ که آندم از شمس دل فکندند
مرغ دل طپانم زان سایه آرامیده

کشتم بسوز فرقت سر کذشته همچو مجنون
در مرغزار محنت برك الم چرسیده